

**EDVARD MUNCHS ATELIER
EKELY**

Eiendommen etter 1930

Edvard Munchs atelier på Ekely i Oslo er i dag det viktigste og mest autentiske materielle kulturminnet etter verdenskunstneren.

Edvard Munch ble født 12. desember 1863 i Løten. Da Munch var 52 år kjøpte han den 45 mål store gartnerieieendommen Ekely i Aker kommune i 1916, – 28 år senere døde han her 23. januar 1944, 80 år gammel.

Epletre i hagen 1932-42

Selvportrett mellom klokken og sengen 1940–43

Selvportrett i spanskesyken 1919

Stedet, kunstneren og kunsten ble tidlig nært forbundet med hverandre. Munchs motiver gjenspeilte nærmiljøet på Ekely. Epletrær, byggingen av det nye store atelieret og den gule sveitservillaen blir raskt en del av kunstnerens motiver. Modeller kom og gikk på Ekely, og de bemedlede kom for å la seg portrettere av mesteren. Gjennom de siste årene av sitt liv arbeidet han med det ikoniske hovedverket «Selvportrett mellom klokken og sengen». Interiøret i villaen på Ekely blir fortellingen om livet og døden som venter.

Edvard Munch 75 år i 1938 på Ekely

I tillegg til sveitervillaen som amtsgartner A. M. Petterson hadde oppført i 1897, sto det et drivhus og noen få uthusbygninger på eiendommen da Munch overtok. Han ble selv en aktiv utbygger av nye atelierbygninger for å dekke plassbehovet til produksjon og lagring av sin kunst. På det meste var det åtte forskjellige bygninger på eiendommen, fire av dem brukt som atelierer – i tillegg flere friluftsatelierer.

Stjernenatt 1922-24

Etter Edvard Munchs død i 1944 viste testamentet fra 1940 at hele hans kunstneriske produksjon og alle hans litterære arbeider skulle tilfalle Oslo kommune.

I 1946 kjøpte Oslo kommune hele Ekely-eiendommen av Munchs arvinger. Det omtalte «vinteratelieret» ble brukt til å samle, registrere og konservere den store arven etter Edvard Munch helt frem til det dengang nye Munchmuseet på Tøyen stod ferdig i 1963.

Edvard Munchs bolig på eiendommen ble revet i 1960.

På tidlig 50-tall ble det etablert et borettslag med 44 atelierboliger for kunstnere på eiendommen. Kunstnerne på Ekely påtok seg fra 1965 ansvaret for å drive den gjenstående atelierbygningen, til stiftelsen Edvard Munchs Atelier ble etablert i 1990.

Selvportrett på Ekely 1930

Det store atelieret

Grafikkverkstedet

Det lille atelieret

Atelieret

De første verksteds- og atelierbygningene, omtalt som søndre og nordre atelier, ble oppført i panelt reisverk uten noen form for isolasjon, og behovet meldte seg tidlig for et isolert atelier med varmekilde til bruk også vinterstid. Allerede i 1918 tok Munch kontakt med arkitekt Arnstein Arneberg om en ny atelierbygning. Arkitekten var da engasjert i de første utkastene til nytt rådhus i Kristiania. Arneberg laget flere skisser for Munch til et nytt atelier.

Atelieret ble oppført i to trinn; det første 1919–20 etter Arnebergs tegninger. Andre byggetrinn ble ferdig i 1929 med arkitekt Henrik Bull, Munchs venn, som arkitekt.

Atelierbygningen som møter oss i dag, fremstår i en forenklet art deco-stil. Etter flere rehabiliteringer, oppleves eksteriørene til atelieret og det gjenreiste friluftsatelierer som på Munchs tid. Bygningen består i dag av to atelierer, samt ett moderne møterom og ett grafikkverksted i underetasjen.

Søndre og Nordre atelier, ant.-1920-tallet

Edvard Munch 1929

Hagen

Hele området / eiendommen med både atelierbygget og alle kunstnerboligene er fredet. Også atelierhagen er fredet etter Kulturminnelovens §15 og det påligger Stiftelsen å forvalte hagen slik den kunne ha sett ut på Munchs tid. Hagen er åpen for besøk til alle årstider. Munch benyttet hele eiendommen til utendørs atelier og mange av Munchs motiver er hentet fra hagen på Ekely.

Lysthuset om høsten 1926–30

Vårlandskap 1923–24

Kvinne med valmuer 1918-19

Om Stiftelsen

Bygningen har vært eid og forvaltet av Stiftelsen Edvard Munchs Atelier (SEMA) siden etableringen i 1990. Stiftelsens formål er å bevare Edvard Munchs atelier som et internasjonalt kulturminne. Kunstnere kan etter søknad leie de to atelierrommene og grafikkverkstedet til skapende virksomhet. I stiftelsens styre sitter representanter for borettslaget på Ekely, Fortidsminneforeningen Oslo og Akershus, Selskabet for Oslo Byes Vel og Munchmuseet. Styret selv oppnevner et ekstra medlem.

SAMARBEIDSPARTNERE:

Farvatn, Munch, Oslo kommune, Sparebankstiftelsen.

Støttet av: Bergesenstiftelsen, Stiftelsen UNI, Eckbos Legat, Stiftelsen Sapienti, Gaveforsterkningsordningen

Tekst: Ole Rikard Hoisæther

Foto:

For- og bakside Fin Serck-Hanssen

s. 2 Væring

s. 3 Munchmuseet

s. 4 Munchmuseet

s. 4 Nasjonalmuseet

s. 5. Væring (begge)

s. 6 Munchmuseet

s. 7 Edvard Munch

s. 8. Peter Knudsen og Sonja Wiik

s. 9. Foto ukjent

s. 9 Foto Inger Munch

s. 10 Munchmuseet (begge)

s. 11 Munchmuseet

Adresse: Jarlsborgveien 14, 0377 Oslo

